

Drahota a omezování spotřeby: Češi dávají za jídlo stále více, poptávka je po tom nejlevnějším

E echo24.cz/a/Hnmc3/inflace-drahota-ceny

14. března 2023

VYSOKÉ CENY

„Inflace jednak ničí reálnou hodnotu úspor, jednak nám reálně klesají mzdy. A v posledku kvůli oběma faktorům nám bezprecedentním způsobem klesá životní úroveň,“ říká ekonom David Marek. Foto: Jan Zatorsky

1

Ekonomika

Markéta Malá 14. března 2023 00:01

Čerstvá data o tuzemské inflaci ukázala, že lednový téměř osmnáctiprocentní růst cen byl zřejmě opravdu pomyslným vrcholem. Únorové údaje o zdražování už jsou o něco nižší a Česká národní banka stále věří tomu, že ke konci roku ještě letos opět zažijeme jednocifernou inflaci. Cesta k dvouprocentnímu cíli však bude ještě bolestivá. Nebývalý nápor na rozpočty domácností je také donutil k výraznému omezení spotřeby, což je vidět hlavně u potravin, kde se ceny výrazně utrhly ze řetězu.

Lednových 17,5 procenta měl být podle ČNB a analytiků vrchol růstu cen, v dalších měsících by měla inflace klesat s tím, že v druhé polovině rok by se mohla dostat pod deset procent. Centrální banka ve své prognóze počítá v březnu s inflací 14,8 procenta, za celý rok pak s téměř jedenáctiprocentním růstem cen. To je tedy velmi daleko od dvouprocentního cíle ČNB.

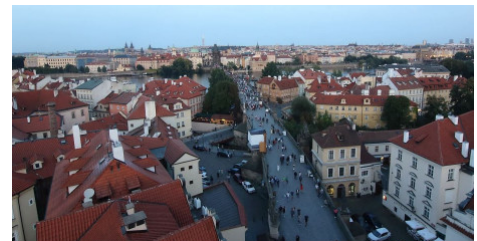
„Jestřábí“ člen bankovní rady Tomáš Holub varoval, že se k dvouprocentnímu cíli nepodaří dojít ani v příštím roce a že by inflace mohla zůstat na úrovni čtyř až pěti procent. Vyslovil se proto pro další zvýšení základní úrokové sazby, která je od loňského června na sedmi procentech. Vzhledem k tomu, že se růst sazeb projevuje v ekonomice se zpožděním, je podle něj jedna z posledních příležitostí takto zpřísnit měnovou politiku.

„Ceny bytů se dostaly přes vrchol. Novostavby z ceníků zmizely“

Markéta Malá , 11. března 2023

PROČ JE BYDLENÍ TAK DRAHÉ

Česká národní se s předpovědí inflace v nedávné minulosti příliš netrefovala ani ve svých prognózách. V té z doby přesně před rokem počítala letos s celkovou inflací 2,3 procenta, v té z loňského jara stále ještě se čtyřmi procenty. V prognóze z léta už se objevilo pesimističtější číslo 9,5 procenta.

Například viceguvernérka Eva Zamrazilová však odmítá, že by kroky centrální banky v měnové politice vedly k vyšší inflaci a vyšším inflačním očekáváním společnosti. Tvrdí, že nevěří názorům ekonomů, podle kterých lze dlouhodobě kumulované inflační tlaky srazit jednou rychlou akcí, tedy výraznějším zvýšením sazeb.

Naši velmi vysokou inflaci, aktuálně šestou nejvyšší mezi státy EU, kritizuje i Mezinárodní měnový fond, který upřednostňuje zvýšení sazeb před rizikem propadu ekonomiky.

„Největší idioti jsou muži. Ženy jsou v průměru schopnější,“ říká německý profesor

Tereza Matějčková , 9. března 2023

ROZHOVOR S NORBERTEM BOLZEM

A také podle Davida Marka, hlavního ekonoma Deloitte a také ekonomického poradce prezidenta, ČNB už více než půl roku nedělá dobrou měnovou politiku.

„Plně souhlasím s názorem Tomáše Holuba, Marka Mory a Mezinárodního měnového fondu, že zodpovědnější by bylo hrát na jistotu, tak abychom v dohledné době opravdu dosáhli stabilní a nízké inflace poblíž inflačního cíle dvou procent. ČNB vsadila na jinou kartu a riskuje, že se to nepovede. Ono tedy je možné, dokonce snad i pravděpodobné, že se v dohledné době dostaneme k nízké inflaci i touto cestou. Ale riziko, že se to nepovede, je rozhodně vyšší, než kdyby ČNB v druhé polovině loňského roku pokračovala se zvyšováním úrokových sazeb. To obměněná bankovní rada odmítla a podle mého názoru tak zbytečně riskuje jeden z pilířů makroekonomické stability české ekonomiky. Tím je nízká inflace,“ řekl v rozhovoru pro Týdeník Echo.

„Inflace jednak ničí reálnou hodnotu úspor, jednak nám reálně klesají mzdy. A v posledku kvůli oběma faktorům nám bezprecedentním způsobem klesá životní úroveň. Právě proto je měnová politika vyčleněna, aby se věnovala výhradně inflaci a nesledovala jiné makroekonomické ukazatele,“ tvrdí Marek.

„Myslím, že jsem Boha už docela pobavil.“ Zpověď hvězdy z potrhle kapely Ženy

Jiří Peňás , 12. března 2023

ROZHOVOR S MARTINEM CHOUROU

Výkon tuzemské ekonomiky už v posledním čtvrtletí loňského roku skončil pod očekáváním centrální banky.

Ekonomika ve čtvrtém čtvrtletí meziročně rostla o 0,2 procenta,

centrální banka v únorové

prognóze předpokládala růst 0,5 procenta. A výraznější, než centrální banka předpokládala, byl především pokles spotřeby domácností.

„Data o ekonomické aktivitě potvrzují, že česká ekonomika ve druhé polovině loňského roku přešla do mělké recese. Spotřeba domácností, na kterou dopadá hluboký propad reálných příjmů a zhoršený sentiment, poklesla ve čtvrtém čtvrtletí ve srovnání s očekáváním ČNB výrazněji,“ uvedl ředitel sekce měnové ČNB Petr Král. Zatímco banka předpokládala pokles spotřeby o 3,3 procenta, ve skutečnosti se snížila o 5,5 procenta.

Střežené tajemství covidu. Teorie o úniku z laboratoře už není konspirací

Ondřej Šmigol , 10. března 2023

TABU O VZNIKU COVIDU

Maloobchodní tržby se v prosinci meziročně snížily reálně o 7,3 procenta, v tom za potraviny klesly o 10,2 procenta a za nepotravinářské zboží o 7,5

procenta, naopak za pohonné hmoty

vzrostly o 5,6 procenta. Klesající

maloobchodní tržby a slabší poptávka domácností by mohla inflační tlaky v příštích měsících zmírňovat.

„Lidé se snaží šetřit na potravinách, které v loňském roce skokově zdražily. Kvůli vysoké inflaci lidé za potraviny vydávají více peněz v nominálním vyjádření, přesto si domů odnášejí méně potravin. Výrobci navíc začali zmenšovat balení, aby drahotu částečně zamaskovali,“ uvedl k tomu ekonom a poradce premiéra Štěpán Křeček a dodal, že se lidé soustředí zejména na akční nabídky a nejlevnější produkty. „Kvůli vysoké inflaci si však z obchodů odnáší méně potravin a často v horší kvalitě,“ řekl ekonom.

Za celý loňský rok se tržby v maloobchodě snížily o 3,6 procenta, v tom za potraviny klesly o 5,1 procenta a za nepotravinářské zboží o 2,9 procenta. Meziroční růst cen potravin a nealkoholických nápojů pak v únoru o trochu zmírnil na 23,9 procenta. Ceny zboží celkově v únoru vzrostly o 19,7 procenta a ceny služeb o 11,9 procenta.

Účelovka. Proč vláda tolik tlačí na změnu volby Rady ČT

Daniel Kaiser , 7. března 2023

PROČ MIMOŘÁDNÁ SCHŮZE?

Předplatné
se vyplatí

Echo^{TÝDENÍK}

UŠETŘÍTE
1200 Kč

VÍCE ZDE

inflace ceny ČSÚ